

Tarah DeWitt

Gekke gevoelens

1

‘Je krijgt maar een glimpje talent om gek te doen. Verlies het niet.’ – Robin Williams

Farley

De diarreegrap spatte uiteen.

Het was een gok, dat wist ik, zoals de meeste comedians. Soms weet je zeker dat een grap het helemaal gaat maken, terwijl hij dan zonder enig enthousiasme wordt ontvangen: een soort scheetkussen dat blubberende geluiden de kamer inblaast. Sommige grappen heb je slechts als opvulling, in de aanloop naar een groter iets wat later pas komt, en daar ligt men dan helemaal dubbel om. Ik heb dit uit ervaring geleerd, maar bij het horen van de reactie van het publiek aarzel ik nog altijd een beetje, voordat ik doorga.

Misschien ging de inzichtelijke vergelijking tussen de consequenties van een ondoordachte zuivelvreetbui en het werk van Jackson Pollock een beetje te ver. Ik hoor alleen wat ongemakkelijke lachjes, sommigen hebben hun hoofd naar achteren gegooid en anderen houden huiverend de ogen gesloten. Daarom heb ik nog een grap achter de hand gehouden met de nodige zelfspot, waar ik op over kan gaan. Meer zoiets als ‘O, die arme, grappige vrouw is best triest, maar ze maakt er een grapje om, dus ik mag erom lachen. Ik kan om haar lachen. Ik heb er zelfs voor betaald.’ De grap is bovendien nauw gebaseerd op mijn eigen waarheid, dus... ja, die moet het wel gaan maken.

De grap die er nogal kak uit kwam (haha) is gelukkig snel vergeeten en ik heb de touwtjes weer in handen. Ik roer in de symfonie van gelach om me heen, ik kietel en prik. Aan de ene kant van het podium rakel ik mijn trieste, rare, onhandige zelf op. Ik verzin een verhaal over een paar heerlijk afstandelijke (niet-bestaande) mannen

met wie ik uitging en mijn onvruchtbare seksleven, voordat mijn gerommel wat niveau krijgt en ik me als een maki naar de andere kant van het podium voortbeweeg, wat me een lachsalvo vanuit de zaal oplevert.

Het is mooi, indrukwekkend, overweldigend. Het is warm en het vervult me, voedt me. Ik voel me als een vonk die smeekt om sprokkelhout, en deze zaal is zo'n ouderwetse blaasbalg die me zuurstof geeft totdat ik in vuur en vlam sta.

Hoe meer het aanzwelt, hoe meer ik ervan overtuigd raak dat ik het echt ga maken. Ik ben g-r-a-p-p-i-g.

Het applaus is enorm. En dan is het voorbij.

Het is op.

Ik vlieg het podium af.

Elke stap in de richting van de coulissen doet me van een adrenalineberg naar beneden glijden, een schokkend en vreselijk gevoel.

Het enige wat helpt – mijn laatste pikhouweel in de berg – is Meyers gezicht. Alles om hem heen is wazig. De geluidstechnici vegen de tranen uit hun ogen. De stagemanager zit voorovergebogen met haar benen stevig over elkaar, vermoedelijk om niet te hoeven plassen. Meyer is echter even solide en stoïcijns als altijd. Zijn armen over elkaar geslagen, zijn handen onder zijn oksels gestoken met zijn duimen naar buiten. Hij slaagt erin die duimen als groet naar me op te steken; een teken van bewondering van hem. Zijn mond is een streep in zijn gezicht, zijn voorhoofd is even gefronst als altijd.

Meyers onwankelbare chagrijnigheid is mijn reddingslijn. Het valt als een lasso om me heen, trekt me terug in mijn eigen lichaam en in het heden in plaats van in mijn hoofd, waar ik altijd bezig ben te bedenken wat ik nu weer moet zeggen en wat de menigte denkt. Hij is niet mijn rots, maar mijn hangmat. Hij houdt me vast en omhult me in de schaduw op een zomerse dag. Niet dat hij zich hiervan bewust is.

Verder is hij mijn manager. Sinds hij drie jaar geleden in mijn leven kwam, is hij overigens ook mijn beste vriend geworden. Hoewel hij in werkelijkheid al wat langer in mijn leven is. Ik weet niet zeker of hij zich daar ook helemaal van bewust is, en of hij mij ook een beetje leuk vindt, maar dat doet er ook helemaal niet toe.

Hij doet graag alsof ik hem mateloos irriteer, maar soms zie ik zijn mondhoeken omhoog krullen. Telkens weer als ik het heb over die kerel van de universiteit. De man die mijn knieën naast mijn slapen gooide alsof ik een soort menselijke slaapzak was die hij probeerde op te rollen – denk daarbij een zogenaamde demonstratie – en na ongeveer zestig seconden van ongeïnspireerd stoten, schreeuwde die vent in mijn oor: ‘Ik wil dat je klaarkomt,’ waarop ik geschokt antwoordde: ‘Oké?’ en mijn duim omhoogstak. Daarna ging ik verder met het tegenovergestelde van een orgasme, terwijl ik in mezelf mompelde dat ik hopelijk geen scheid zou laten en het risico zou lopen dat deze man me voor altijd voor gek zou zetten op verjaardagen.

Dat heb ik maar bij een handjevol gelegenheden gedaan, maar het lukte altijd om Meyer zijn beste, volste glimlach te ontlokken, vergezeld van een eenlettergrepige lach. Zijn glimlach en het geluid dat daarbij hoort, doen iets met me. Het is mijn hele wereld. Als hij zijn tanden bloot lacht, krijgt hij kuiltjes in zijn wangen en zijn ogen schitteren mee. De eerste keer dat ik het zag, hijgde ik hoorbaar voordat hij snel zijn pokerface weer tevoorschijn toverde, alsof hij zijn glimlach weg had gestofzuigd. Die dag heb ik gemarkeerd in mijn agenda, zodat het voor altijd een les zal zijn.

Een andere comedian aan het lachen maken, voelt nog beter, vooral als diegene zo goed en scherp is als Meyer was. Vermoedelijk zou hij zo nog wel kunnen zijn.

Een tijdje was hij echt bekend. Hij was in een tv-special te zien geweest met een geweldige groep opkomende stand-upcomedians en hij had zelfs een paar keer het voorprogramma gedaan voor een aantal grote namen. Zijn grappen gingen altijd bedrieglijk diep. Zijn manier van brengen was bijna monotoon te noemen, verveeld, onbeschaamd, maar altijd verrassend. Hij maakte grappen die meteen aansloegen, en hoe langer je erover nadacht, hoe grappiger ze werden. Hij had geen gekke gezichtsuitdrukkingen of fysieke aanstellerij nodig. Hij vloekte zelden, waardoor het alleen maar meer effect had als hij dat wel deed. Elke grap ging altijd naadloos over in de volgende, alsof het één lang verhaal was.

Het was precies het tegenovergestelde van mijn performance, nu ik erover nadacht.

‘Ik zei toch dat die grap stonk,’ zegt hij. Zijn ijsblauwe ogen schitteren, terwijl ik mijn microfoon en oortje uitdoe.

‘Maak je nu een grap over een grap, Meyer?’

Hij reageert alleen door met zijn ogen te rollen, terwijl hij zich omdraait en naast me verder loopt.

‘Waar is Hazel?’ vraag ik, en ik kijk om me heen om zijn dochter te zoeken.

‘Marissa heeft haar vanavond meegenomen. Ze moest een opstel schrijven, maar had daar geen zin in.’

‘Een opstel op tienjarige leeftijd? Mijn hemel, op wat voor school heb je haar gedaan? Ik sta aan haar kant.’

Hij zucht vermoeid en rolt nogmaals met zijn ogen. ‘Zo’n school met het beste lesprogramma en de beste docenten die er zijn voor dove leerlingen. Zo’n superdure school. Zo’n school waarvoor ik graag zou willen blijven betalen, dus in het vervolg kun je dat soort schijtgrappen misschien beter achterwege laten.’

‘Die is goed. Ben jij ook degene die zegt dat ik meer van die “Gruizige Grappen” in mijn programma moet opnemen, zodat ze weer de hele tijd bij ons kan rondhangen?’ vraag ik, de kop van de laatste, meest negatieve recensie citerend die ik heb ontvangen. ‘En, zoals ik je herhaaldelijk heb verteld, Meyer, hete meiden voelen zich vaak beroerd in de buik.’

‘Ik geloof dat ik mijn grens heb bereikt als het gaat om verwijten dat ik mijn kind een comedyshow laat bijwonen waarin jij een tv-waardige presentatie geeft over je verzameling seksspeeltjes, Jonesy.’ Hij haalt iets aan uit mijn laatste optreden.

‘Dat is gewoon een langdradige mededeling van de openbare orde. Ik gebruik mijn podium verstandig.’

‘De kinderbescherming heeft al twee keer gebeld.’

‘Maar dat was voordat je hebt uitgelegd dat ze eigenlijk niets kon horen van wat ik zei.’ Ik hef mijn handen op ter overgave.

‘En toen oordeelden ze nog feller, of ben je dat soms vergeten?’

Ik kan een oprechte lach niet meer inslikken als hij dit zegt. Hazel is er dol op. Ze vindt het heerlijk om in een kamer te zijn waar gelachen wordt, ondanks dat ze er niets van hoort. En ik denk dat ik daarom zo gek op haar ben geworden, omdat ze het kan

voelen. Ze voelt de energie om zich heen en is er net zo verslaafd aan als ik.

Ze is zich ook totaal niet bewust van de complicaties die het haar vader bezorgt, en hij is van plan dat zo te houden, misschien ben ik daarom wel een beetje gek op hem.

‘Dus jij vindt het grappig dat er over mij geoordeeld wordt?’ Hij grijnst en trekt een wenkbrauw naar me op.

‘Nou nee, maar als je de smaak eenmaal te pakken hebt...’ Ik haal mijn schouders op en zijn uitdrukking verdiept zich. We weten allebei dat er over je geoordeeld wordt als je dit werk doet. Met sommige grappen neem je risico’s. En hoewel ik er altijd naar streef om de grenzen op te zoeken als het gaat om sociaal commentaar, wens ik dat niet ten koste van andermans menselijkheid te laten gaan. Ik vertel liever schijtgrappen terwijl ik mezelf belachelijk maak dan dat ik bekendsta als trut omdat ik te ver ben gegaan.

Maar hoewel ik het gevoel heb dat ik op professioneel gebied vooruitga, ben ik niet bekend genoeg om te voorkomen dat ik meegezogen word in de draaikolk van de online commentaren. Het bedriegersyndroom van deze week wordt gesponsord door iemand die schreef: ‘Het boeit mij niet of ze een beetje sexy is wanneer ze zich gedraagt als een mens. Ik kan die irritante vrouw niet uitstaan. Ze klaagt over de brutaliteit van mannen, maar (als de onzin waar ze over door blijft praten een indicatie is) ik zou er geld om durven verwedden dat ze een *bodycount* heeft die hoger is dan haar IQ. Deze feeks is ontspoord, en als ze niet ronddanste of schreeuwde als een *banshee*, zou niets van wat ze zei ook maar een beetje grappig zijn.’

Voordat je het vraagt, de naam van de commentator was Chad en op zijn profiel stonden ontelbaar veel foto’s van hem met homofobe truckerpetjes, ongetwijfeld om zijn terugwijkende haarlijn te verbergen, met alle verschillende smaken energiedrankjes in zijn hand, en witte Oakleys die hij achterstevoren op zijn hoofd droeg. Het lag er duimendik bovenop.

Maar heb ik door Chad opgezocht wat een *bodycount* in deze context inhield? Ja, dat heb ik gedaan. Ik dacht altijd dat de term een rare nieuwe manier was om naar gewicht te verwijzen. Niet naar de mannen die ik gehad had.

Toen begon ik me af te vragen of iemand me ooit had gevraagd wat mijn bodycount was en wat ik dan geantwoord had.

Meyer verzekerde me ervan dat ik dat niet had gedaan, althans niet dat hij wist. En hij weet eigenlijk alles als het om mij gaat.

Ik neem de harde lijnen van zijn profiel in me op. Hoe die man tijd vindt om naar de sportschool te gaan, zal ik nooit weten, maar het is duidelijk dat hij regelmatig gaat. Zijn spierballen groeien net zo geleidelijk als zijn grijze haren sinds ik hem voor het eerst ontmoette. De stoppels rond zijn kaaklijn zijn ermee doorspekt, en waar het rond zijn oren eerst een beetje gemêleerd was, is het nu echt grijs aan het worden.

Hij is vijfendertig, dus tien jaar ouder dan ik, maar dat zie je eigenlijk nu pas.

Het komt bij me op dat het misschien door mij komt.

Vanwege dit leven waar ik hem weer in heb meegesleurd. Als alleenstaande vader met een dove dochter en een (leuke/vermoeiende) comedian onder je hoede, gecombineerd met het aantal uren en de vele reizen die ermee gepaard gaan... Dat moet zijn tol eisen.

‘Heb je er spijt van dat je mij bent gaan begeleiden?’ vraag ik voordat ik er nog eens over na kan denken.

Hij blijft staan en draait zijn hoofd naar me toe met een verwarde uitdrukking, in tegenstelling tot zijn normale, permanente frons. Mijn hersenen laten me onmiddellijk in de steek en tot mijn eigen schrik reikt mijn hand omhoog en prik ik met mijn vinger tussen zijn wenkbrauwen, precies in de plooi.

‘Want dat zou jammer zijn. Je hebt nu een compleet tv-abonnement, kent al mijn wachtwoorden en ik ben op dit moment te gehecht... Hé, Bob!’ Ik been meteen naar Bob toe als ik hem zie, hij is mijn favoriete bewaker. ‘Wat zie je er goed uit, kerel. Je houdt echt geen nek meer over als je zo blijft trainen.’ Ik geef een snelle kneep in zijn enorme biceps. ‘Binnenkort zul je alleen je persoonlijkheid de schuld geven als vrouwen je afwijzen.’

‘Je weet dat je optreden voorbij is, toch?’ Bob grinnikt naar me. ‘Bovendien probeer ik alleen Meyer maar bij te houden.’

Maar voordat ik met een sarcastische reactie kan komen en ons standaardgekibbel kan voortzetten, grijpt Meyer mijn elleboog vast,

en ik schrik. We brengen een groot deel van ons leven samen door, maar ik zorg ervoor dat ik hem niet te veel terloops aanraak. Twee keer op één avond zou een record kunnen zijn.

‘Farley.’ Ik kijk naar hem op en volg dan zijn blik...

Hemeltjelijef.

Kara Wu is er.

Ze heeft mijn optreden gezien.

De show die net afgelopen is.

Ze glimlacht in mijn richting.

Mijn favoriete comedian, een van de beste van het land – die enorm succesvolle shows had en *Saturday Night Live* heeft gehost – is hier en ze glimlacht mijn kant op.

Natuurlijk doe ik dat wat je nooit moet doen. Dat wat geen enkele coole meid ooit doet.

Ik kijk over mijn schouder om te zien naar wie ze lacht.

Ik sluit mijn ogen en adem langzaam door mijn neus uit als ik me realiseer wat ik heb gedaan, dan verman ik mezelf en draai me met een trillende glimlach naar haar om.

Als ze vlakbij is, kijk ik weer naar Meyer om te checken of ik niet hallucineer.

Hij grijnst naar me met zijn lippen op elkaar en een licht geamuseerde blik in zijn ogen.

Ik maak mijn blik van hem los en draai me terug naar Kara Wu, nog steeds met een verwachtingsvolle glimlach. Vanuit mijn ooghoek zie ik Bob, die in zichzelf grinnikt en zijn telefoon pakt om snel een foto te maken.

‘Farley?’ zegt Kara Wu.

‘Kara Wu?’ zeg ik met piepende stem. Het komt eruit als een beschuldiging.

Ze lacht. ‘Zeg maar gewoon Kara. Wat een geweldige show!’

Mijn hemel, wat een prachtmens. Een moeder die klare taal gebruikt tijdens haar optredens en die duidelijk ook in het gewone leven dergelijke uitspraken niet schuwt. Scherp, echt, banaal en natuurlijk hilarisch. Iemand met wie ik vriendinnen zou willen zijn. Iemand bij wie ik graag in de buurt zou zijn en wier kinderen ik druiven zou voeren. Iemand met wie ik uren zou kunnen bellen en...

Maar dan weet ik het niet meer, want als ik over dat bellen nadenk, zorgt dat voor kortsluiting in mijn hersenen.

Meyer stoot me aan met zijn elleboog, maar spreekt ook voor mij, terwijl ik mijn hersenen opnieuw op probeer te starten. ‘Kara. Het is een paar jaar geleden dat we elkaar ontmoet hebben, maar ik zag je een tijdje geleden nog.’ Hij steekt zijn hand uit om die van haar te schudden.

‘O, ik herinner me je. Uit de tijd dat ik toerde met Marshall. Jou vergeet ik nooit.’ Ze kijkt hem door haar wimpers heen aan met een waarderende grijns. Ik kan het haar niet kwalijk nemen, hij is het waard. Hij is lang, gespierd, perfect opgedroogd met dat gemêleerde donkere haar en zijn baard. De buurjongen die veranderd is in een hartenbreker. Maar als ze zijn hand iets te lang vasthoudt, voel ik me even bezitterig en kan ik plotseling weer helder denken.

‘Bedankt. Ik kan niet geloven dat je hier bent,’ zeg ik en ik steek mijn eigen hand naar haar uit.

‘Nou, geloof het maar wel. Ik heb je al een tijdje op de radar, en dat brengt me bij dit.’ Ze gebaart naar iemand om erbij te komen staan. ‘Dit is mijn manager, Clay. Clay, Meyer, overleggen jullie maar, dan kan ik even met Farley praten.’

Lieve help, oké. Dit is het dan. Het gaat gebeuren.

We doen een paar passen verder, voordat ze zich naar mij omdraait. ‘Ik ga hier gewoon mijn kaarten op tafel leggen. Ik wil dat jij het voorprogramma doet tijdens onze tour.’

Nu niet in tranen van geluk uitbarsten, Fee. Niet doen. Nog niet, tenminste.

‘Openen? Voor jou... Voor jou en...’

‘Voor mij en voor Shauna Cooper. We vinden je goed, en hoewel we ook anderen op de lijst hebben staan, zou jij onze eerste keuze zijn. Ik wilde eerst wat dingen met je bespreken.’

Plotseling voel ik me ongelooflijk vastberaden, mijn hart bonst in mijn oren. Dit is mijn ding. ‘Wat moet ik doen?’

‘Om eerlijk te zijn hoef je eigenlijk niets te veranderen op professioneel gebied. Je optredens spreken voor zich. Jij bent onze eerste keuze omdat we van begin tot eind scherpe humor willen. Bovendien zou je ook op papier de perfecte aanvulling zijn. Je zou ons compleet

maken. Als het gaat over leeftijd, seksualiteit en etniciteit zijn we dan veelzijdig, en we zijn niet bang voor grappen die op het randje zijn. Jij bent de zeldzaamheid, ik de moederfactor en Shauna ontfermt zich over het politiek-sociale klimaat. Daardoor blijven we een volledig vrouwelijke comedytour in een amusementsindustrie die nog steeds vooral door mannen beheerst wordt. En ik wil iedereen hiermee omver blazen, Farley. Alle aandacht moet hier naartoe gaan. We moeten een geweldige pr-stunt creëren voordat het begint, dus moeten we wat media-aandacht zien te krijgen. Vandaar dat ik je wilde spreken.'

'Oké. Dat lijkt me prima. Ik ben helemaal voor.' Het klinkt in elk geval goed. Het aantal Netflix-specials met mannelijke comedians is enorm in vergelijking met vrouwelijke comedians. Ik tril van opwinding en motivatie.

'Dat betekent ook het geven van interviews, en dus ongetwijfeld helaas ook een inkijkje in je persoonlijk leven. Mensen zijn meer betrokken bij vrouwelijke komieken als ze het gevoel hebben dat ze weten of begrijpen waar de grappen vandaan komen.'

Juist... Dat klinkt minder goed.

'Ik ben er niet trots op, maar als we hierdoor meer mensen trekken en het ons de aandacht geeft die we verdienen, ben ik er niet vies van om daar op een gezonde manier misbruik van te maken.'

'Ik begrijp het. Heus,' zeg ik, zonder de behoedzame toon in mijn stem te verbergen.

'We hebben al een idee. Ik heb een idee in elk geval.'

'Oké...'

'Nou, je bent jong en leuk, en niets trekt zoveel aandacht als het liefdesleven van andere mensen.'

Ik verstijf van paniek, mijn tong zwelt op in mijn mond terwijl ik een grimas trek en er een lach uitpers, vermoedend welke kant dit op gaat.

'Ik zou liever hebben dat dat deel van mijn echte leven een beetje privé blijft,' lieg ik. Ik hoef niet uit te leggen dat het anders is dan wat ik op het podium deel.

'Begrijpelijk. Maar zelfs als we de publiciteitsvlam niet vooraf aanwakkeren, snap je dat dit er gewoon bij hoort als je hieraan be-

gint? Over twee maanden heb ik *Saturday Night Live* gepland staan, en er komt een film van Shauna uit. Ze zal bij elke wedstrijd worden gefotografeerd met Tyson voor de tour van start gaat.' Juist. Shauna Cooper gaat uit met Tyson Callahan, ster-dinges van het dingetjes van een of andere sport. Het boeit me niet met wie ze uitgaat, maar haar optredens zijn geweldig.

Maar dat is het hem nu juist, hè? Ik heb haar jaren en jaren gevolgd en naar haar opgekeken. Toch weet zelfs ik nog steeds dat met wie ze uitgaat nieuwswaarde heeft en waarschijnlijk voor een grotere schare fans heeft gezorgd.

'Mijn... liefdesleven... Dat bestaat eigenlijk niet,' geef ik toe.

Ze lacht vluchtig voordat ze weer serieus wordt. 'O, geloof me, ik ken het. Ik dacht al zoiets. Niet dat je niet te daten lijkt of zo. Ik weet gewoon hoe het is als je begint.' Ze glimlacht hartelijk voordat ze uitademt. 'Zou je er bezwaar tegen hebben om gefotografeerd te worden met een beroemde *faux-beau*? Zodat er wat speculatieve roddels op gang komen?'

'Mijn hemel, bestaat dat echt? Beroemdheden die zogenaamde relaties zeggen te hebben om in de publiciteit te komen?'

Ze trekt een wenkbrauw naar me op. Oeps, het oordeel in mijn toon beviel haar niet.

'Zeker. De meeste mensen zijn bereid om allerlei lichtelijk ongemakkelijke dingen te doen als dat hun ambitie ten goede komt.'

Touché.

Mijn blik zoekt die van Meyer aan de andere kant van de ruimte. Ik denk terug aan een situatie van enkele maanden geleden, toen we het materiaal van mijn huidige programma doorwerkten. We bleven uren op, hij hielp me een beetje door te gaan over de troosteloosheid van Tinder, over hoe stand-upcomedian zijn altijd een belemmering is bij het daten...

'Maar waarom denk je dat het zo is, Meyer? Echt. Waarom wordt alle contact verbroken als mannen erachter komen dat ik comedian ben?' vroeg ik hem, oprecht nieuwsgierig. Hazels hoofd lag in mijn schoot en het meisje dommelde langzaam in.

'Ik weet het niet zeker. Het lijkt cliché, maar ik denk dat mannen, vooral degenen die willen denken dat ze zelf grappig zijn, zich geïn-

timideerd voelen door grappige vrouwen. Waarschijnlijk omdat ze niet het risico willen lopen zelf tot onderwerp van spot te worden gemaakt.'

'Nou, wat interessant. Mannen zijn bang dat vrouwen grappiger zijn dan zij, en vrouwen zijn bang om, o, weet ik veel, onderdrukt, geslagen, verkracht of vermoord te worden door mannen. Maar kijk uit... Een grappige meid zou je een steegje in kunnen volgen en je laten lachen zonder dat je daar toestemming voor hebt gegeven!'

'Daarmee heb je je uitgangspunt gevonden, denk ik.' Hij glimlachte, zo breed dat de plooiën rond zijn ogen zich verdiepten en mijn aandacht gevestigd werd op de rimpels rond zijn mond. Nieuwe, die me nog nooit eerder waren opgevallen. Hij lachte per ongeluk.

'O, mijn hemel,' zei ik met puur ontzag, voordat ik zelfs maar kon denken dat ik mijn mond moest houden. Meteen was de glimlach verdwenen. Hij verbrak het oogcontact echter niet. Een spier in zijn kaak spande zich.

'Iedereen die zielig genoeg is om jouw grappen of beter gezegd, je carrière, in de weg te laten staan voor een relatie met jou, verdient jou niet, Fee.'

Kara's woorden brengen me weer terug in het heden, en ik vraag haar: 'Je zei dat je een idee had?'

Ze kijkt naar haar manager en Meyer terwijl ze naar hen zwaait. 'Inderdaad.'